

Pandemie: Reflectie en terreinverkenning van een antroposoof

Van: [John Wervenbos](#)

Bron: LinkedIn, 28 oktober 2020

§1 Corona perikelen

Het is een vreemde en onaangename situatie - understatement - waarin we als samenleving op macro, meso en microniveau verzeild zijn geraakt. Eén van de dilemma's waarmee ik persoonlijk als mens en antroposoof te maken heb: hoe hiermee om te gaan met andersdenkenden en andersgezinden, zelfs of misschien juist in en rond antroposofische kringen.

§ 2 Plannen in de maand oktober 2020 geen makkelijke opgave

Als het door mag gaan, wat maar zeer de vraag is met strengere corona maatregelen die misschien zullen volgen, zal ik 20 november 2020 de voordracht [Spirituele gezichtspunten tussen Corona en The great reset 2021](#) van [Mieke Mosmuller](#) te Rotterdam bijwonen. Ter voorbereiding lees ik haar boek [Posthumanisme - Over de toekomst van de mens](#) (Uitgeverij Occident, 2020).

§ 3 Korte situatie- en probleemschets antroposofisch circuit

Wat leeft er onder antroposofen en hoe gaat het tegenwoordig toe tussen hen? Raken ook zij door de huidige coronacrisis enigermate of verregaand uit elkaar gedreven in twee of meer kampen: 'reguliere' versus 'alternatieve wetenschap' en 'complot denken' versus 'anti complot denken'? Hierbij moet ik direct een kanttekening plaatsen. Samentrekking van de afzonderlijke termen tot uitdrukkingen als: regulier + wetenschap, alternatief + wetenschap, complot + denken en anti + complot + denken, komt me absurd voor. Als dergelijke terminologie daarenboven ook nog wordt bijeengebracht in polaire tegenstellingen kan ik er definitief 'niets meer mee'. Toch is het zinvol om dat als een gedachtenexperiment zelf op te tuigen, want ik wil begrijpen wat zich voor mijn ogen afspeelt en me verbijsterd. Suggestie lijkt compleet.

In [ledenblad Motief](#), oktobernummer 2020, las ik twee interessante ingezonden brieven. Eén met de koptitel **Wetenschappelijke mening** (bladzijde 25) en de ander met de kop **Coronamaatregelen** (eveneens bladzijde 25). Bij de eerstgenoemde brief wordt de uitdrukking 'Wetenschap is ook maar een mening' aangehaald. Daarbij neem ik onder andere een strekking van een interview welke [Trudy Dehue](#) door Sicco de Knecht werd afgenomen in gedachten: [“Het verdriet van de wetenschap is dat ze slechts wordt bewonderd om wat ze niet](#)

[kan zijn](#)” (ScienceGuide, 13 januari 2020). De briefschrijver van de tweede ingezonden brief beschrijft een tweeslachtige houding en soms - wel dan niet onderhuids - gespannen verhouding van antroposofen onderling bij het hanteren van geadviseerde en opgelegde corona maatregelen.

§ 4 Mijn positie

Van nature ben ik in vele situaties en kringen een einzelgänger. Net als heel veel andere mensen ben ik ongelukkig met de huidige situatie. Tegelijk ben ik voorzichtig met mijn oordeelsvorming. De laatste vijf jaar kan ik vanwege mijn betaalde baan geen AViN jaarvergaderingen of andere AViN bijeenkomsten meer bijwonen. Maar in 2020 vinden die überhaupt niet of veel minder plaats.

§ 5 Uitwerking van dit korte artikel

Binnenkort kom ik uitgebreider en directer op dit onderwerp terug op mijn blogsite [Weekjournaal Bewustzijnsziel](#) met een blogserie welke de titel *Wetenschap is ook maar een mening?* zal dragen. De namen van de briefschrijvers blijven geanonimiseerd en uit de brieven zal niet letterlijk worden geciteerd. Met parafrazen zullen ze worden samengevat en becommentarieerd.

Naschrift (7 november 2020)

Michel Gastkemper, redacteur van het blad, wees me er op dat de twee ingezonden brieven een reactie vormen op een artikel van Auke van der Meij, geplaatst in het september 2020 nummer: [In ieder mens ontwaakt de bewustzijnsziel](#). In het november nummer volgden daar boven op nog zes andere ingezonden brieven. Dat zal zeker ook in de blogserie worden verwerkt.